

Handläggare
Åsa Winfridsson
Telefon: 08-508 14 152**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2020-09-24

Motion om att utvärdera det brottspreventiva arbete som Stockholms stad har bedrivit

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr 2020/300

Förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Anna Larsson
Stabschef

Sammanfattning

Peter Wallmark (SD) har skrivit ett förslag där han vill att kommunfullmäktige beslutar att berörda förvaltningar utvärderar det brottspreventiva arbete som hittills bedrivits för att se vilka åtgärder som är effektiva och vilka som inte är det.

Brottsförebyggande arbete omfattar många olika aktörer och många olika typer av aktiviteter. Insatser som ges till enskilda personer och andra brottsförebyggande åtgärder följs upp och utvärderas redan idag.

Förvaltningen delar uppfattningen att utvärderingar är viktiga. Det är även viktigt att kunskapsspridningen inom staden om brottsförebyggande arbete utvecklas. De uppföljningar och utvärderingar som görs är tillräckliga och förvaltningens bedömning är att det inte behövs ytterligare utvärderingar.

Bakgrund

Peter Wallmark (SD) har skrivit en motion där han lyfter vikten av att det brottspreventiva arbete som Stockholms stad bedrivit under många år utvärderas för att se vilka åtgärder som är effektiva och

vilka som inte är det. Genom att utvärdera vad som fungerar kan Stockholms stad vidta åtgärder som förbättrar situationen.

Kommunstyrelsen har skickat motionen på remiss till Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck och Östermalm stadsdelsnämnder, socialnämnden och stadsledningskontoret.

Ärendet

Peter Wallmark (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar om att berörda förvaltningar utvärderar det brottspreventiva arbete som hittills bedrivits för att se vilka åtgärder som är effektiva och vilka som inte är det.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben i samråd med avdelningen social omsorg barn och unga, avdelningen social omsorg vuxen och avdelning för stadsmiljö och lokaler.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar uppfattningen att det är viktigt att följa upp och utvärdera det arbete som bedrivs för att öka lärandet om vad som fungerar så att resurser används på ett kostnadseffektivt sätt. Det gäller inom alla områden som stadsdelsförvaltningen verkar inom.

Det brottspreventiva arbete som utförs inom Stockholms stad sträcker sig över flera verksamhetsområden och utförs lokalt av flera förvaltningar och bolag inom staden, samt på en övergripande nivå. De insatser som görs riktar sig både generellt till alla medborgare och mer specifikt till enskilda individer och grupper. Arbetet kan även delas upp i sociala- och situationella åtgärder. Det brottspreventiva arbete vad avser social prevention inbegriper såväl tidigt förebyggande arbete för att säkerställa att barn har säkra, goda och trygga uppväxtvillkor, som att arbeta aktivt med de barn och ungdomar som har utvecklat ett negativt beteende med inslag av brott eller andra former av social nedbrytande beteende. Situationella åtgärder har mer fokus på platser, göra dem överblickbara, säkra, väl underhållna och mindre attraktiva för att begå brott på.

Forskning visar att för ett effektivt brottsförebyggande arbete behöver en kombination av sociala och situationella åtgärder vidtas på alla tre förebyggande nivåerna, generell-, grupp- och individnivå då brottslighet är ett komplext samhällsproblem. Det är även viktigt med samverkan med andra aktörer som exempelvis polis, fastighetsägare, civilsamhälle då kommunen inte har rådighet över alla faktorer som påverkar brottsligheten. En annan viktig faktor i

det brottsförebyggande arbetet är att tydliggöra vad som ska uppnås och vilka orsaker som finns för de problem som ska förebyggas eller åtgärdas. Genom att göra orsaksanalyser och tillsammans i samverkan ta fram gemensamma målsättningar ökar förutsättningarna för att rätt åtgärder vidtas. Därigenom ökar också möjligheten att kunna utvärdera och följa upp effekterna av arbetet.

Inom Stockholms stad genomförs vart tredje år en trygghetsmätning som undersöker uppfattningen om trygghet och utsattheten för brott inom alla stadens stadsdelar. Under hösten 2020 kommer resultaten från årets mätning. En annan undersökning är Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år med elever i åk 9 och år 2 på gymnasiet. Även i den undersökningen finns frågor om utsatthet för brott eller om man själv begått brott. Resultaten från den senaste undersökningen kommer under hösten 2020. Båda dessa undersökningar kan användas för att följa upp utvecklingen på en övergripande nivå och data kan även användas för fördjupade analyser, både av stadens personal och av forskare.

Det brottspreventiva sociala arbetet med individer inom förvaltningen handlar om allt från att säkerställa goda uppväxtvillkor och en fungerande vardag för barn till att mer specifikt arbeta med att ändra tankemönster och beteenden hos barn, ungdomar och unga vuxna som begår brott. Förvaltningen har ett flertal behandlingsinsatser, metoder och samverkansgrupper som riktar sig till enskilda individer med allvarlig beteendeproblematik där kriminalitet kan vara en faktor och där uppföljning sker på individnivå. Det är sociala insatsgrupper för både ungdomar och unga vuxna, behandlingsinsatsen MST, Multisystemisk terapi och behandling till personer som utövar våld i nära relationer. Dessa uppföljningar genererar sedan data till aggregerad nivå för de olika metoderna.

Det finns en samverkansöverenskommelse mellan lokalpolisen, utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen där ett flertal olika samverkansformer har prioriterats gemensamt. Arbetet som görs inom ramen för denna samverkansöverenskommelse följs upp tre gånger per år för att utveckla arbetet. Uppföljningen fokuserar både på vilken effekt på problemen som kan ses och på hur samverkansarbetet fungerat. I denna överenskommelse finns bland annat samverkansgrupper för skola, förskola, socialtjänst, fritid och polis i alla stadsdelar inom Enskede-Årsta-Vantör, samverkan för att förebygga bedrägerier mot äldre och samverkan med fokus på utsatta områden och andra avgränsade platser.

Arbetet inom Samverkan Östberga har sedan starten 2015 haft en gemensam målsättning och tydliga fokusområden för de aktiviteter som genomförts. Arbetet har följts upp på ett antal indikatorer under flera år. En lärdom av detta har varit att det tar lång tid att vända en negativ utveckling i ett område. Det tar även lång tid att förändra människors uppfattning om en plats, även när övrig utveckling går i positiv riktning.

För närvarande pågår en utvärdering av projektet med stadens mobila ordningsvakter där fyra områden med ordningsvaktsförordnande inom Enskede-Årsta-Vantör ingår som testområden för att se om närvaron av ordningsvakter lett till ökad trygghet. Resultaten för utvärderingen är ännu inte redovisade. Beställare av utvärderingen är stadsledningskontoret.

Förvaltningen delar bedömningen att det är viktigt att följa upp och utvärdera det brottspreventiva arbete som görs för att kunna se vad som fungerar och vad som inte har några effekter. Förvaltningen bedömer att detta är ett arbete som redan pågår inom staden och att det inte behövs ytterligare särskilda utvärderingar av det. Förvaltningens bedömning är att kunskapsspridningen inom staden om brottsförebyggande arbete kan öka.

Bilagor

- Remissbrev – Motion om att utvärdera det brottspreventiva arbetet som Stockholm stad bedrivit, KS 2020/300
- Motion om att utvärdera det brottspreventiva arbetet som Stockholm stad bedrivit